

Visioon Tartu Ülikooli Pedagogicum juhtimisest aastatel 2023–2027

Pedagogicumi (PG) juhi ülesanne on vastavalt statuudile korraldada PG tööd, et kindlustada PG tegevuskava täitmine, tuginedes eelarvele, mis koosneb nii konsortsiumipartnerite panusest, ülikooli kesksest panusest kui erinevatest projektivahenditest ja muudest tuludest. Olen seni panustanud PG ülesehitamisse ja laiemalt nii Tartu Ülikoolis kui ka kogu Eestis ning ka rahvusvahelises kogukonnas nüüdisaegse teaduspõhise haridusmõtte kujundamisse. Olen valmis seda vastutust kandma ka järgenval PG juhi valimisperioodil, tehes tihedalt koostööd kolleegidega ülikoolis ja eelkõige akadeemilises maailmas ka väljaspool ülikooli.

Järgnevalt keskendun kolmele küsimusele: mida, kuidas ja kellega.

Mida?

Kolme aastat uuest valimisperioodist hõlmab PG tegevuskava, milles on sõnastatud missioon ja visioon, mida aitan ülikooli õpetajahariduse ja haridusteaduste valdkonna inimestel kanda. See tähendab, et ka minu missiooniks on koostöös kolleegidega vastutada haridusala arengu eest, valmistades ette eetilisi, selge visiooniga, hoolivaid, vastutustundlikke õppe- ja teadustööd tegevaid professionaale, ning esindada ülikooli Eesti haridus- ja teaduspoliitika kujundamisel. Selle aluseks on õpetajakoolituse õppekavade ja praktikaasutuste harmoonilise koostöö kindlustamine ning rahvusvahelisel tasemel teaduskoostöö partneritega ülikoolis ja väljaspool ülikooli.

Täpsemalt on tegevuskavas sõnastatud ka eesmärgid, kokku lepitud tegevused nende saavutamiseks ja sõnastatud näitajad, mille alusel eesmärkide saavutatust hindame. Nii on ka minu sihiks koostöös teistega 1) tagada piisav õpetajate järelkasv, 2) tugevdada haridusteaduste taset ja suurendada akadeemiliste töötajate hulka, 3) tagada säilenõtkus, mis võimaldab tõhusat koostööd ülikoolis ja ülikooliväliste partneritega ühiskonnas oluliste probleemide paindlikul ja tulemuslikul lahendamisel.

Veel enne kehtiva tegevuskava lõppemist on vaja hakata koostama uut tegevuskava ning PG juhi valimisperioodi viimasel kahel aastal tuleb lähtuda sellest.

Kuidas?

Minu jaoks on PG ülesannete täitmisel olulised kaks põhimõtet: koostöisus ja süsteemne teaduspõhisus.

Koostöö on oluline vähemalt neljal erineval tasandil. Esiteks tihe igapäevane koostöö PG töötajatega, teiseks koostöö kõigi õpetajahariduse ja haridusteaduste valdkonna inimestega ülikoolis, kolmandaks koostöö muude valdkondade inimestega ülikoolis (sh ülikooli juhtkonnaga) ning neljandaks koostöö partneritega väljaspool ülikooli (eelkõige Tallinna Ülikool, Haridus- ja Teadusministeerium, SA Kutsekoda, Eesti Koolijuhtide Ühendus ja erinevad õpetajate ühendused). Ma leian, et siiani on see koostöö õnnestunud suhteliselt hästi. PG juhtimise 13 aasta jooksul on koostööd ühel või teisel viisil tehtud enam kui 1000 inimesega. Nende hulgas on kahtlemata inimesi, kes tunnevad, et meie koostöö ei ole olnud kõige parem. Samas on minu hinnangul kordades enam neid inimesi, kes hindavad seda konstruktiivseks ja tulemuslikuks. Seega leian, et koostööd tuleks jätkata samasugusel viisil nagu seni. Samas on partnerite hulk olnud läbi aegade nii suur, et koostöös kolleegidega ülikoolis tuleb hakata tegema strateegilisi valikuid – teha koostööd väiksema hulga

strateegiliste partneritega, kellega on võimalik üles ehitada vastastikku kasulik ühiste eesmärkide saavutamist toetav koostöö.

Süsteemne teaduspõhisus tähendab minu jaoks seda, kuidas tehakse otsuseid ja millist kultuuri toetatakse TÜ õpetajahariduse ja haridusteaduste valdkonnas. Otsuste tegemisel pean oluliseks, et lisaks praktilisele teadmisele arvestaksime erinevate PG otsuste tegemisel veelgi enam teadustöö tulemustega. Näiteks on vaja aastatel 2024–2025 uuendada õpetajate kutsestandardid ja sellega seondult ka TÜ õpetajakoolituse visioon ja kõigis õppekavades olev alusmoodul ja praktikamoodul. Rahvusvaheline koostöö ja meie oma uuringud näitavad, et meil on vaja senisest teadlikumalt ja sügavamalt tegeleda õpetajate ja haridusjuhtide mõtteviisi kujundamisega. Meil ei ole võimalik kuigi täpselt prognoosida tulevikus toimuvaid muutusi, kuid saame näiteks senisest enam pöörata tähelepanu koostöisusele, tervislikule eluviisile ja kestlikule arengule, milles on oma piiratud roll tehnoloogia kasutamisel. Need teemad ei ole täna piisavalt selgelt õppeprotsessi fookuses, aga aitavad tagada tegevuskavas sihiks seatud säilenõtkust. Teaduspõhise lähenemise toetamiseks on oluline, et PG võtaks senisest suuremat rolli meie teadusrühmade arengu võimaldamisel. Me oleme loonud teadusrakkude võrgustiku. Nüüd on vaja see sisuliselt tööle panna.

Kellega?

Pedagogicumis on lisaks juhile töötanud läbi aegade koordinaator ja praktikate koordinaator. Lisaks on lühemateks perioodideks avatud veel erinevaid ametikohti projektidega seondult. Näen, et samamoodi võiks ka jätkata. Ma ei näe praegu põhjust PG töötajate hulka suurendada. Pigem on vaja jälgida olemasolevate inimeste töökoormust ning vajadusel vähendada korrigeeritud fookuses olevaid ülesandeid või tõhusamalt kaasata teisi TÜ õpetajahariduse ja haridusteaduste valdkonna inimesi.

Pedagogicumit juhtimine on käinud tihedas koostöös haridusteaduste instituudiga, mis on taganud vajaliku administratiivtoe, aga mis on ka allikas paljudeks sisulisteks arendusideedeks PG tegevuskava täitmisel. Lisaks sellele on olulised kõik konsortsiumipartnerid ja nende esinduskoguna PG nõukogu. See töö võiks samamoodi jätkuda.

Küll näen, et me võiks uuel perioodil rohkem tähelepanu pöörata rahvusvahelisele koostööle, et tugevatest välispartneritest võita ja olla ise head partnerid teisele ning kujundada rahvusvahelist haridusmõtet. Selleks võiksime leida vahendeid, et partnereid Eestisse kutsuda esinema, konsulteerima, muudel viisidel koostööd tegema, aga ka vahendeid nende külastamiseks.

Olen tänulik kõigile kolleegidele, kes on aidanud PG tööd läbi aastate teha.

Margus Pedaste

28.11.2022